

Brevene i Det Nye Testamente

På Det Nye Testaments tid var breve en vigtig kommunikationsform. At skrive breve var en måde at oprette eller vedligeholde en forbindelse på. Gennem et brev kunne man aflægge en rapport, rådgive, skælde ud, trøste eller opmuntre. Det gælder også på forskellig måde de 21 breve, som findes i Det Nye Testamente.

Brevstilen var tilpasset den sociale relation mellem afsender og modtager. Den kunne således være meget formel, men også meget familiær. De nytestamentlige breve afspejler, at menigheden blev betragtet som en familie og de andre kristne som brødre og søstre. Afsenderen kunne diktere sine breve til en sekretær eller en skriver. Han kunne så til sidst sætte sin egen underskrift. Breve, som var adresseret til en gruppe eller en menighed, var skrevet med henblik på at blive læst op ved gudstjenesten.

Romerbrevet

Paulus' Brev til Romerne er det mest omfattende af Paulus' breve. Til forskel fra alle de øvrige Paulus-breve er det ikke skrevet til nogen, Paulus allerede kender. Tværtimod har han skrevet det for at introducere sig selv for menigheden i Rom. Han har nemlig planer om at besøge dem og har brug for deres hjælp til at komme videre i sit arbejde. Han skriver brevet, mens han er på vej til Jerusalem for at aflevere den gave, han har samlet ind til menigheden dér. Derefter vil han så rejse til Rom.

I brevet gør han rede for sin forståelse af evangeliet, så de kan have en fælles platform for det videre samarbejde, som han håber på. Det er således et undervisningsbrev, hvor Paulus stiller en række retoriske spørgsmål og diskuterer med en tænkt modstander for på den måde at gøre rede for sin forståelse af evangeliet og de konsekvenser, evangeliet har for forholdet mellem mennesker i samme menighed, mellem jøder og græker og i samfundet i øvrigt.

Det tema, Paulus behandler i brevet, udtrykker han på denne måde: "Evangeliet er en Guds kraft til frelse for alle, som tror, både for jøde, først, og for græker" (Rom 1,16).

Første Korintherbrev

I Det Nye Testamente findes to breve af Paulus skrevet til menigheden i Korinth. Men som det fremgår af Første Korintherbrev, er det ikke det første brev, Paulus skrev til menigheden. Han havde skrevet ét før, som menigheden havde svaret på, og nu svarer Paulus så på spørgsmål, som de har stillet i deres svarbrev til ham.

Paulus kender menigheden i Korinth godt og føler ansvar for den, for han har selv grundlagt den. Men der er nu gået omkring tre år, og ikke alt, hvad der er sket i mellemtiden, er godt. Brevene er skrevet til hele menigheden, og Paulus må forudsætte, at hans hilsen bliver læst op i forbindelse med menighedens gudstjeneste.

Foruden de spørgsmål, menigheden har stillet Paulus i deres brev, har Paulus også gennem Kloes folk fået en rapport om, hvordan det går i menigheden. Kloe er en forretningskvinde med forbindelser i Efesos, hvorfra Paulus skriver. Helt fundamentalt er menigheden i Korinth kommet væk fra det centrale i evangeliet: Ordet

om korset. Desuden har flere i menigheden problemer med de etiske konsekvenser af evangeliet under de forhold, som var i Korinth.

Brevet handler således om en række konkrete emner, som var til debat mellem Paulus og menigheden. Nogle af dem har at gøre med indre forhold i menigheden, og hvordan man behandler hinanden. Andre har at gøre med forhold udadtil i samfundet. Således mente nogle i menigheden, at det var i orden at deltage i de hedenske offerfester.

Det bedst kendte afsnit i Første Korintherbrev er kapitel 13, 'Kærlighedens lovsang'.

Andet Korintherbrev

I Andet Korintherbrev fortsætter Paulus sin vejledning af menigheden. Nogle af de gamle problemer findes stadigvæk, og nye er kommet til. Mellem brevet her og Første Korintherbrev har der været en korrespondance mellem Paulus og menigheden. Der er gået omkring et år, og Paulus skriver nu fra Makedonien. Her er han sammen med sin hjælper Timotheus, som i mellemtiden har besøgt menigheden.

De nye problemer er skabt af nye prædikanter, som er kommet til menigheden. De beskylder Paulus for at være svag og uden magt. Men, siger Paulus, Guds magt udfolder sig netop i afmagt. Den er som en skat i et lerkar.

Selv om brevet er skrevet til en menighed, er det også et meget personligt brev. Det er blevet til under svære kampe og skrevet ud fra en meget konkret situation, hvor Paulus' modstandere, de nye forkyndere i menigheden, hele tiden er tænkt med i den måde, Paulus skriver på. Brevet er skrevet til nogen, Paulus holder meget af – hans kære børn. De kan gøre ham meget glad, men også såre ham meget.

Galaterbrevet

I sit brev til galaterne er Paulus i dialog med menigheder, som han tidligere har besøgt, og som mest består af ikke-jøder. Siden Paulus har været der, har andre også besøgt menighederne og forkyndt et anderledes budskab. Det har ført til de problemer og konflikter, som er baggrunden for det, Paulus skriver til galaterne. Det er et polemisk brev, som sætter tingene på spidsen og trækker linjerne op.

Det kan se ud som om, modstanderne har hævdet, at man som kristen skal tro på evangeliet og overholde Moseloven og derfor også omskæres. Det skal man ikke, siger Paulus. At være barn af Abraham er man ved at tro; Loven kom først til flere hundrede år efter Abraham.

Ud over at forsvare sine synspunkter, vejleder Paulus i sidste del af brevet galaterne i, hvad kristen frihed skal bruges til, nemlig til næstekærlighed og til at bære hinandens byrder.

Efeserbrevet

Brevet til efeserne er i stil og teologisk profil anderledes end de foregående breve. Det er ikke skrevet ind i en bestemt situation, hvor noget er til debat eller for at argumentere for noget og imod noget andet. I stedet er det præget af bøn og lovprisning ud fra en bekendelse til Kristus som hele universets herre.

Brevets modtagere er hedninger, men i brevet forsikres de om, at løfterne til Israel også gælder dem, nu hvor de kender Kristus. Inden de kom til tro, var de at betragte som døde, men nu er de oprejst med Kristus og derfor med i Guds familie. Der er en indre enhed mellem alle kristne, som ophæver alle ydre forskelle.

Brevets anden del giver en vejledning i kristen livsførelse og inddrager Det Gamle Testamente i undervisningen.

Filipperbrevet

I brevet til menigheden i Filippi skriver Paulus til nogen, han kender godt og har et nært og varmt forhold til. Han har selv grundlagt menigheden nogle år forinden, da han besøgte byen. Han skriver, mens han sidder i fængsel. Anledningen er, at Epafroditus, som menigheden har sendt med en gave og for at besøge Paulus, nu rejser tilbage. Han får brevet med. Senere vil Paulus sende sin medarbejder Timotheus, og desuden håber han selv at besøge dem.

Det er et brev skrevet til venner, som Paulus elsker, længes efter, glæder sig over og er fælles med om alt, både det åndelige og det materiale. Med afsæt i det fællesskab opfordrer Paulus menigheden til at bevare den indbyrdes enhed og vise næstekærlighed, så de altid sætter andre højere end sig selv, sådan som Kristus gjorde. Igen og igen opfordrer Paulus menigheden til at glæde sig i Herren og holde fast ved det fællesskab, de har i Kristus. Helt konkret nævner han et par stykker i menigheden ved navn og opfordrer dem til at enes. Antydningen af strid overskygger dog ikke den tillid og glæde, som præger brevet.

Kolossenserbrevet

Paulus har ikke grundlagt menigheden i Kolossæ, men han føler ansvar for den. Den er resultatet af hans lange arbejde i Efesos, hvor budskabet nåede ud i hele omegnen. Helt konkret var det Paulus' medarbejder Epafra, der forkyndte evangeliet i Kolossæ. Han har nu besøgt Paulus, der sidder fængslet, og fortalt ham, hvordan det går i menigheden. Han har meget godt at fortælle, men der er også problemer, og det er dem, der er anledningen til dette brev.

For at bekæmpe den forkerte lære i menigheden understreges det i brevet, at Kristus var meddelagtig i skabelsen og nu hersker over hele kosmos. Af brevet forstår man, at vranglærerne har gjort sig til talsmænd for overholdelse af jødiske skikke, engledyrkelse og misforstået askese. Alt sammen for at opnå større åndelig visdom og kundskab. Men ifølge brevet kan de kristne ikke få mere, end de allerede har i troen på Kristus. Hele Guds hemmelighed og visdom findes i ham, og derfor skal de blive i ham og hverken dyrke eller frygte andet. Ved sin død har Kristus allerede ført dem ud af mørkets magt og over i sit rige.

Men Paulus ved også, at nok lever de i troen, men også her på jorden. Derfor får de i brevet også praktiske råd om, hvordan de skal leve med hinanden.

Første Thessalonikerbrev

Menigheden i Thessalonika var grundlagt af Paulus, efter at han var rejst fra Filippi. Mange kom hurtigt til tro, især blandt grækerne. Paulus' succes vakte modstand blandt byens jøder, og Paulus blev tvunget til at afbryde sin undervisning i utide og flygte fra byen.

Han er nu bekymret for, om menigheden er godt nok forankret i deres nye tro. Han har sendt Timotheus til dem, og han har så fortalt Paulus, hvordan det står til. Paulus ville gerne selv komme, men kan ikke, og derfor fortsætter han sin undervisning ved at skrive til dem. Brevet skal læses op i menigheden, så alle kan høre det.

I brevet ser Paulus tilbage på menighedens grundlæggelse og henviser til sig selv og sine medhjælpere som eksempler til efterfølgelse. Man lærer nemlig også ved at efterligne andre. Især to emner trænger sig på. Det ene er ret livsførelse, og om det siger Paulus bl.a., at de skal leve stilfærdigt og passe deres arbejde. Det andet er forventningen til endetiden og Kristi genkomst. Menigheden ventede, at det snart ville ske, og nu er nogle i menigheden allerede døde. Hvad så med dem? Hertil siger Paulus, at kun Gud ved, hvornår det sker, men for menigheden gælder det om at være rede og sætte deres lid til Kristus. Han døde for dem, og hvad enten de er vågne eller sover, skal de leve sammen med ham.

Andet Thessalonikerbrev

Det andet brev til menigheden i Thessalonika er skrevet i forlængelse af den situation, man kan læse ud af det første brev til menigheden. Det store spørgsmål er stadigvæk Jesu genkomst, nu blot stærkere. Dels har nogle af dem misforstået det, Paulus sagde om altid at være rede, og dels er der nogen, der har sagt, at Jesu genkomst er nært forestående.

Brevet er skrevet for at berolige menigheden, og henviser derfor til begivenheder, som må ske, inden Herrens dag kommer, og at ingen vil være i tvivl, når den dag kommer.

Forventningen havde ført til, at nogen i menigheden var holdt op med at arbejde, og de bliver irettesat. Usund forventning fører nemlig til uacceptabel livsførelse. I stedet skal de holde fast ved det, Paulus allerede har sagt og skrevet til dem.

Første Timotheusbrev

Brevet er et af fire breve, som er adresseret navngivne enkeltpersoner, nemlig brevene til Timotheus, Titus og Filemon. Man regner Filemonbrevet for at være et ægte Paulus-brev, mens de øvrige er skrevet i hans navn og dermed låner Paulus' autoritet. Brevene indeholder generelle råd om livet i menigheden, som kan læses op for alle.

Situationen i det første brev til Timotheus er den, at han og Paulus sammen har besøgt menigheden i Efesos. Paulus er rejst videre til Makedonien, men har ladet Timotheus blive tilbage for at rydde op i en række forhold. Gennem brevet får Timotheus ikke kun vejledning, men også autoritet. Der er problemer med vranglære i menigheden, som har vundet indpas bl.a. gennem to af menighedens egne folk, Hymeneus og Aleksander.

Størstedelen af brevet drejer sig om forskellige sider af menighedens liv så som forbøn, mænds og kvinders rolle i gudstjenesten, og hvilke kvalifikationer menighedens forskellige ledere skulle have. Men der er også råd om, hvordan de kristne skal leve i samfundet og forholde sig til folk uden for menigheden.

Andet Timotheusbrev

Brevet er skrevet, mens Paulus sidder i fængsel. Han regner med, at han skal lide martyrdøden og håber, at Timotheus snart kan besøge ham.

Trods sin situation er Paulus stadig optaget af mission og mere fokuseret på, hvordan Timotheus skal klare det end på sin egen situation. Han ønsker at give sin unge ven mod og udholdenhed. Han formaner ham til at holde ud gennem lidelser og henviser til både Kristus og sig selv som et eksempel. Timotheus skal holde fast ved det, han allerede har lært gennem skrifterne, og så skal han undervise andre i det samme, så de også kan stå fast. Derfor skal de afholde sig fra unødvendige diskussioner, som ikke fører til noget.

Titusbrevet

Ifølge brevet har Paulus og Titus arbejdet sammen på Kreta, og Titus er nu blevet tilbage for at gøre arbejdet færdigt. Derefter skal han komme til Nikopolis, hvor Paulus er. Paulus har flere gange brugt Titus som sendebud og medarbejder og sådan også her. Nok er brevet et personligt brev til Titus, men det meste af brevet handler om forhold i menigheden, som Titus nu kan tage op med henvisning til brevet og med autoritet fra Paulus.

Titus skal organisere de nye menigheder i byerne på Kreta. Brevet giver meget konkret og elementær vejledning i forhold til de forskellige aldersgrupper og understreger de moralske krav, der bør stilles til lederne. Kristen livsførelse er vigtig – ikke mindst som et vidnesbyrd over for folk uden for menigheden. De kristne skal være rede til at gøre godt og afholde sig fra strid - noget som kunne være svært på Kreta. Det er dog ikke de gode gerninger, der frelser dem; det er Guds nåde.

Brevet til Filemon

Filemon er en rig kristen og leder af en menighed, som samles i hans hus. Brevet til ham har et helt konkret anliggende. Situationen var den, at Onesimus, Filemons slave, var løbet bort. Han var siden kommet i kontakt med Paulus og kommet til tro. Paulus havde fået god hjælp af ham, men vil nu sende ham tilbage til hans herre. Efter datidens regler var en slave herrens ejendom. Med sig har Onesimus så brevet fra Paulus til Filemon.

I brevet opfordrer Paulus Filemon til at tage godt imod Onesimus. Han skal huske, at det ikke blot er en slave, der kommer tilbage, men også en kristen bror. Paulus opfordrer ham til at behandle ham som begge dele.

Hebræerbrevet

Vi ved ikke, hvem der har skrevet Hebræerbrevet, og heller ikke hvem det er skrevet til, eller hvad anledningen er. Det er heller ikke et egentligt brev men snarere en lang prædiken afsendt som et brev. Forfatteren må være en veluddannet græker fra en kristen familie med god teologisk indsigt, som han udfolder i denne brevprædiken.

Måske er det skrevet til nogle hedningekristne, som under læsningen af Det Gamle Testamente er kommet i tvivl om, hvordan de skal forstå det, som står der, i lyset af evangeliet og især i lyset af Jesu person, og det han har gjort.

Brevet forklarer, hvordan de skal forstå forholdet mellem den gamle og den nye pagt. Jesus forklares og forstås som den sande ypperstepræst. Gennem sin lidelse og død har han gjort enhver anden ypperstepræst og ethvert andet offer overflødig. Alt, hvad der er nødvendigt til frelse, er gjort. Nu gælder det i stedet om for de kristne ikke at blive sløve, men holde ud. Derfor bliver de mindet om de trosforbilleder, de har, og hvordan de holdt ud, selv om de ikke havde oplevet opfyldelsen af løfterne. Især skal de se hen til Kristus, som udholdt korset.

Jakobsbrevet

Jakobsbrevet er ikke et egentligt brev, men snarere en prædiken, der er sendt som et brev til en række menigheder. Det er skrevet af en, som har et godt kendskab til den jødiske tradition, og han forudsætter, at hans tilhørere også har det. Brevet – eller prædikenen – er skrevet med henblik på oplæsning ved gudstjenesten.

Brevet vil formane og overbevise sine tilhørere om at slutte sig til den rette vej, og gør det ved at stille en række retoriske spørgsmål og diskutere med en tænkt modstander. Hovedanliggendet er at sige, at der er en sammenhæng mellem det, man tror på, og den måde, man lever på. Det budskab, som de kristne har hørt, må få konsekvenser i deres liv. Man skal høre og gøre, ellers er troen tom. Således kan man fx ikke høre evangeliet og gøre forskel på rig og fattig. Det er heller ikke ligegyldigt, hvad man siger, lige som man skal tage sig i agt for at være hovmodig. Formaningerne og advarslerne i brevet er meget konkrete.

Første Petersbrev

Brevet er skrevet til en række menigheder i et område, som i dag ligger i Tyrkiet. Det er en generel rundskrivelse, hvor afsenderen ønsker at opmuntre de menigheder, der modtager brevet. De har det nemlig svært.

Hvem, der faktisk har skrevet brevet, står hen i det uvisse. Men afsenderen kalder sig Peter, Jesu Kristi apostel, og dermed låner brevet autoritet fra disciplen Peter, som fornægtede Jesus, men siden blev en central person i den første menighed.

De kristne er udsat for en række prøvelser uden dog at være direkte forfulgte. Men de bliver mistænkeliggjort, bagtalt og spottet, alt sammen noget som fører til social isolation. Men sådan må det være, når de tilhører Guds rige. De er fremmede og udlændinge i verden, siger brevet.

I brevet anvendes betegnelser for de kristne, som i Det Gamle Testamente bruges om Israel. De kristne er Guds folk og hans præster. De skal derfor være hellige og ikke leve, som de gjorde før. Indbyrdes kærlighed er vigtig ikke mindst som et vidnesbyrd over for dem uden for menigheden.

Formaningerne begrundes med Kristi lidelser. Hans lidelser er et eksempel til efterfølgelse. Men fordi hans lidelse førte til sejr over døden, skal de kristne også gennem lidelser få del i hans sejr. Brevet slutter med en særlig formaning til menighedens ledere.

Andet Petersbrev

Anledningen til brevet er, at vranglærere har fået indflydelse på menigheden. Det siges ikke, hvem eller hvor menigheden er, men brevets modtagere omtales generelt som dem, der er kommet til tro.

Brevet her er en slags testamente, hvor brevskriveren kommer med sit sidste budskab og opmuntring til menigheden. Vranglæren har nemlig skabt forvirring og tvivl ikke mindst om Jesu genkomst.

Brevets budskab er, at menigheden skal leve i overensstemmelse med apostlenes og profeternes vidnesbyrd. Kristenlivet har etiske konsekvenser, hvilket vranglærerne benægter. De har sået tvivl om Jesu genkomst, for hvor blev han af? Til det siger forfatteren, at Guds tidsregning er en anden end vores. En dag er for ham som tusind år og omvendt, og når han lader vente på sig, er det fordi han vil at flere skal komme til tro på evangeliet. Det er hans barmhjertighed, der forklarer hans tålmodighed.

Johannesbrevene

Baggrunden for de tre Johannesbreve er splittelse og rivalisering i menigheden, uden at det siges, hvorfor det er kommet dertil. Vi får heller ikke at vide, hvem brevskriveren er, kun at han kalder sig ”den ældste”. Han kender menigheden godt og har omsorg for dem. I stil minder brevene meget om Johannesevangeliet og må være blevet til i samme miljø.

Det er kun Andet og Tredje Johannesbrev, der er egentlige breve. Første Johannesbrev er snarere en prædiken, og måske kan forholdet mellem de tre breve forstås således: Det sidste brev, som er et personligt brev til Gajus, menighedens leder, introducerer de to andre. Andet Johannesbrev er så en følgeskrivelse til den prædiken, som er i Første Johannesbrev. Det har heller ikke nogen indledende hilsen eller afslutning. Menigheden og dens medlemmer kaldes med en æresbetegnelse ”den udvalgte frue og hendes børn”.

Splittelsen i menigheden går på spørgsmålet: Hvem er Jesus? Han er, siges det i brevet, ”Kristus”, ”Guds søn”, ”kommet i kød og blod”, altså et rigtigt menneske. Ud fra det kan man slutte, at modstanderne har sagt noget andet. Men i stedet for at polemisere mod dem, understreger brevskriveren det, som er sandt og opfordrer menigheden til at holde fast ved det.

Med sin prædiken vil afsenderen også understrege troens konsekvenser: Når Gud er lys, skal de vandre i lyset, og når han er kærlighed, skal kærligheden præge dem i alt. Man kan ikke elske Gud og samtidigt hade sin bror.

Judasbrevet

Brevet er skrevet af Judas, som kalder sig for ’Jesu Kristi tjener og Jakobs bror’. Judas og Jakob leder tanken hen på Jesu brødre, uden at vi kan vide, om det er korrekt. Forfatteren kender Det Gamle Testamente og den jødiske tradition godt. Det siges ikke, hvem brevmodtagerne er, men det fremgår, at det er en menighed, hvor

nogle fremmede – måske omrejsende prædikanter – har fået indflydelse og skabt splittelse. De har ingen respekt for lederne i menigheden og misforstår Guds nåde og lever, som de selv vil.

Forfatteren vil med sit brev formane menigheden til ikke at lade sig vildlede af dem, som er kommet til. De skal holde fast ved det, de allerede har fået forkyndt. Han fordømmer dem, der vildleder, men opfordrer til at vise barmhjertighed over for dem, der er blevet vildledt og nu er kommet i tvivl. Dem skal de prøve at redde.